

รายงานสรุปสำหรับผู้บริหาร (Executive Summary)

การประชุมคณะทำงาน ๑ ของคณะกรรมการสิทธิการกฎหมายการค้าระหว่างประเทศแห่งสหประชาชาติ สมัยที่ ๒๙
ระหว่างวันที่ ๑๖ – ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๐ ณ ศูนย์ประชุม Vienna International Centre
กรุงเวียนนา สาธารณรัฐออสเตรีย

UNCITRAL จัดการประชุมคณะทำงาน ๑ ว่าด้วยวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย Working Group I: Micro, Small and Medium-sized Enterprises สมัยที่ ๒๙ ระหว่างวันที่ ๑๖ – ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๐ ณ ศูนย์ประชุม Vienna International Centre กรุงเวียนนา สาธารณรัฐออสเตรีย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพิจารณาประเด็นข้อกฎหมาย ระบบหรือโครงสร้างการจดทะเบียนธุรกิจ รวมถึงหารือเกี่ยวกับการปรับแก้คำหรือข้อความที่ปรากฏในร่างแนวทางการออกกฎหมายเกี่ยวกับหลักการสำคัญในการจดทะเบียนธุรกิจ (Draft legislative Guide on key Principles of a business registry) ซึ่งจะได้นำเสนอเพื่อให้ประชุมคณะทำงานฯ สมัยที่ ๕๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ รับรองต่อไป โดยในสมัยนี้มีผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วยผู้แทนชาติสมาชิกคณะทำงานรวม ๓๕ ชาติ ผู้เข้าร่วมสังเกตการณ์จาก ๑๑ ชาติ ผู้แทนองค์กรระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง ๗ องค์กร โดยที่ประชุมมีมติเลือก Ms. Maria Chiara Malaguti จากประเทศอิตาลี เป็นประธานที่ประชุม และ Mr. Thomas Kosshy จากประเทศสิงคโปร์ เป็นผู้สรุปรายงานการประชุม ซึ่งในการประชุมครั้งนี้ คณะผู้แทนไทยประกอบด้วย ผู้แทนจากกรมบังคับคดี และกรมพัฒนาธุรกิจการค้า รวม ๒ ราย

ภูมิหลัง

(๑) การประชุมสมัยที่ ๒๓ เมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๗ นับว่าเป็นขั้นต้นของความพยายามที่จะจัดทำกฎหมายแม่แบบที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจสำหรับวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย (MSMEs) เพื่อช่วยให้เข้าสู่ระบบเศรษฐกิจและเข้าถึงแหล่งเงินทุนในการประกอบธุรกิจ โดยให้วิสาหกิจเหล่านี้สามารถจัดตั้งได้โดยง่ายและไม่ซับซ้อน ซึ่งคณะทำงานอยู่ระหว่างศึกษาตัวอย่างแนวทางและรูปแบบที่เป็นไปได้ในการจัดตั้งธุรกิจของประเทศต่างๆ ประกอบ และยังคงพิจารณาว่ามีประเด็นกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น การนิยามศัพท์ นิติฐานะและการจำกัดความรับผิดชอบ การจดทะเบียน การกำหนดทุนจดทะเบียนขั้นต่ำ การคุ้มครองเจ้าหนี้และบุคคลที่สาม ความโปร่งใสและการเป็นเจ้าของผู้ได้รับผลประโยชน์ที่แท้จริง

(๒) ในการประชุมสมัยที่ ๒๕ เมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๕๘ คณะทำงานได้พิจารณารายละเอียดและข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับการลดอุปสรรคทางกฎหมายสำหรับวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย ในการเริ่มธุรกิจ และประเด็นอื่น ๆ เช่น คำนิยาม ลักษณะเฉพาะของวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อมและรายย่อย การสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับวิสาหกิจดังกล่าว และการศึกษาแนวทางในการส่งเสริมให้วิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อมและรายย่อย สามารถเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจที่มีการกำกับดูแลได้โดยง่ายและมีแรงจูงใจ ซึ่งคณะทำงานได้พิจารณาและหารือร่วมกัน รวมทั้งมีข้อสังเกตและเสนอข้อคิดเห็นและคำแนะนำในการจัดเตรียมมาตรฐานทางกฎหมายเพื่อการเสริมสร้างสภาพแวดล้อมด้านกฎหมายที่สนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อมและรายย่อยโดยเฉพาะประเด็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจดทะเบียนธุรกิจแบบง่าย ที่ประชุมฯ ได้มีมติให้ฝ่ายเลขานุการดำเนินการร่างข้อเสนอแนะแนวทางการร่างกฎหมายเกี่ยวกับการจดทะเบียนธุรกิจ

การประชุมสมัยที่ ๒๙

ในการประชุมคณะทำงานครั้งนี้จะมีพิจารณาร่างแนวทางการออกกฎหมายเกี่ยวกับการจดทะเบียนธุรกิจ ต่อเนื่องจากการประชุมสมัยที่ ๒๘ และจะมีการพิจารณาเอกสาร ๓ ฉบับ ได้แก่

๑. A/CN.9/WG.I/WP.105
๒. A/CN.9/WG.I/WP.106
๓. A/CN.9/WG.I/WP.107

๑. การจัดทำมาตรฐานทางกฎหมายเกี่ยวกับวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย : ร่างคู่มือการร่างกฎหมายที่เกี่ยวกับหลักการสำคัญของการจดทะเบียนธุรกิจ (Preparation of legal standards in respect of micro, small and medium - sized enterprises: draft legislative guide on key principles of a business registry)

ฝ่ายเลขานุการ นำเสนอเอกสารประกอบการประชุม A / CN.9 / WG.I / WP.106 และข้อสังเกตเบื้องต้น ซึ่งคณะทำงานได้นำเสนอว่า การพิจารณาจัดทำร่างแนวทางการออกกฎหมายเกี่ยวกับหลักการสำคัญในการจดทะเบียนธุรกิจ (Draft legislative Guide on key Principles of a business registry) ตามเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.106 ซึ่งเป็นร่างที่ได้มีการแก้ไขจากเอกสาร A/CN.9/WG.I/WP. 101 ในการประชุมสมัยที่แล้ว

๒. วัตถุประสงค์ของการจดทะเบียนธุรกิจ (Objectives of a Business Registry)

๒.๑ วัตถุประสงค์ของการจดทะเบียนธุรกิจ (Objectives of a Business Registry) ตามเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.106 ย่อหน้าที่ ๒๖

มีการตั้งข้อสังเกตว่า ควรมีการระบุ “รูปแบบการดำเนินธุรกิจแบบครบวงจร” (one – stop shops) ในการจดทะเบียนธุรกิจและเป็นส่วนหนึ่งของวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย MSMEs ด้วย

คณะทำงานตกลงให้เพิ่มข้อความว่า “ระบบการจดทะเบียนธุรกิจควรจะครอบคลุมถึงธุรกิจประเภทต่างๆ ที่อยู่นอกระบบการจดทะเบียนธุรกิจให้เข้ามาสู่ระบบการจดทะเบียนธุรกิจที่ถูกต้องตามกฎหมาย โดยกำหนดตั้งแต่การเริ่มต้นธุรกิจซึ่งอาจจะรวมถึงการจดทะเบียนร่วมกับบุคคลอื่น, การภาษีอากร และหน่วยงานด้านการประกันสังคม

๒.๒ วัตถุประสงค์ของการจดทะเบียนธุรกิจ (Purposes of the business registry: paragraphs 27 to 29 and recommendation 1) ตามเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.106 ย่อหน้าที่ ๒๗ ถึง ๒๙ และคำแนะนำที่ ๑

มีการตั้งข้อสังเกตว่า ไม่จำเป็นต้องเป็นธุรกิจทุกประเภทและในทุกๆ ประเทศที่ต้องมีการจดทะเบียนธุรกิจ โดยให้แต่ละประเทศพิจารณาว่าต้องการให้ธุรกิจประเภทใดที่ต้องมีการจดทะเบียน

คณะทำงานพิจารณาแล้วจึงได้สรุปข้อความสำหรับคำแนะนำที่ ๑ : วัตถุประสงค์ของการจดทะเบียนธุรกิจ โดยมีข้อความว่า “กฎหมายควรกำหนดให้มีการจดทะเบียนธุรกิจเพื่อวัตถุประสงค์ ดังนี้

- (ก) เพื่อเป็นการแสดงสถานะของธุรกิจแต่ละประเภทที่รัฐออกกฎหมายกำหนด
- (ข) เพื่อเป็นการเข้าถึงข้อมูลของธุรกิจที่จดทะเบียนได้โดยง่ายจากประชาชน

๒.๓ กรอบกฎหมายที่ง่ายและคาดการณ์ได้สำหรับการจดทะเบียนธุรกิจทุกประเภท (Simple and predictable legislative framework permitting registration for all businesses: paragraphs 30 to 33 and recommendation 2) ตามเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.106 ย่อหน้าที่ ๓๐ ถึง ๓๓ และคำแนะนำที่ ๒

มีการตั้งข้อสังเกตว่า ควรตัดข้อความในย่อหน้าที่ ๓๑ ออก โดนนำไปรวมไว้กับข้อความในย่อหน้าที่ ๒๘ อย่างไรก็ตามที่ประชุมก็ยังมีความเห็นว่า ข้อคิดเห็นที่กล่าวไว้ในย่อหน้าที่ ๓๑ เป็นประเด็นสำคัญสำหรับการมีกรอบกฎหมายที่ง่ายและคาดการณ์ได้สำหรับการจดทะเบียนธุรกิจ จึงควรที่จะคงข้อความในย่อหน้าที่ ๓๑ ไว้

สำหรับคำแนะนำที่ ๒ คณะทำงานตกลงให้ตัดข้อความ 2 (b) ออกและสำหรับข้อความ 2 (c) มีความจำเป็นที่ต้องระบุไว้สำหรับธุรกิจที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อมและรายย่อย ดังนั้น สรุปข้อความสำหรับคำแนะนำที่ ๒ ดังนี้ : กรอบกฎหมายที่ง่ายและคาดการณ์ได้สำหรับการจดทะเบียนธุรกิจทุกประเภท โดยมีข้อความว่า กฎหมายควรจะ

(a) มีโครงสร้างที่เรียบง่ายสำหรับกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจดทะเบียนธุรกิจและหลีกเลี่ยงการใช้ชื่อยกเว้นหรือการให้อำนาจตามที่เห็นสมควร

(b) กฎหมายควรที่จะกำหนดให้วิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อมและรายย่อยเข้าสู่ระบบการจดทะเบียนธุรกิจด้วย

๒.๔ คุณลักษณะที่สำคัญของระบบการจดทะเบียนธุรกิจ (Key features of a business registration system: paragraphs 34 to 39 and recommendation 3) ตามเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.106 ย่อหน้าที่ 34 ถึง 39 และคำแนะนำที่ 3

มีการตั้งข้อสังเกตว่า สำหรับข้อความในคำแนะนำที่ ๓ ข้อ ๓ (d) ควรที่จะคงไว้เพื่อแสดงว่า ระบบการจดทะเบียนธุรกิจและข้อมูลที่ได้มีการจดทะเบียนไว้จะมีคุณภาพดีและจะถูกเก็บไว้เป็นปัจจุบันมีความน่าเชื่อถือได้และมีความปลอดภัยมากที่สุด โดยคณะทำงานตกลงที่จะตัดคำว่า “is not a legal standard” ออกจากคำนิยามคำว่า “reliable” ที่อยู่ในย่อหน้าที่ ๑๓ ออก โดยควรจะมีข้อความว่า “good quality and reliable” เพื่อเป็นไปตามแนวคิดคำว่า “reliable” และสอดคล้องกับคำแนะนำที่ ๓ ข้อ 3 (d)

๓. การจัดตั้งและหน้าที่ของสำนักจดทะเบียนธุรกิจ (Establishment and functions of the business registry)

๓.๑ อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ (Responsible authority: paragraphs 40 to 43 and recommendation 4) ตามเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.106 ย่อหน้าที่ ๔๐ ถึง ๔๓ และคำแนะนำที่ ๔

คณะทำงานได้ให้ความเห็นชอบกับข้อความในย่อหน้าที่ ๔๐ ถึง ๔๓ และคำแนะนำที่ ๔ ตามที่ร่างไว้

๓.๒ การแต่งตั้งและความรับผิดชอบของนายทะเบียน (Appointment and accountability of the registrar: paragraphs 44 to 46 and recommendation 5) ตามเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.106 ย่อหน้าที่ ๔๔ ถึง ๔๖ และคำแนะนำที่ ๕

มีการตั้งข้อสังเกตว่า ในบางประเทศผู้ทำหน้าที่เป็นนายทะเบียนมาจากการแต่งตั้งโดยมีอำนาจและหน้าที่ในการดำเนินการจดทะเบียน แต่ในบางประเทศผู้ทำหน้าที่เป็นนายทะเบียนมาจากการเลือกตั้ง ดังนั้น คำว่า “appointment” (แต่งตั้ง) หมายความว่ารวมถึง การแต่งตั้งและการเลือกตั้ง และคณะทำงานตกลงมีมติให้แก้ไขถ้อยคำในย่อหน้าที่ ๔๕ บรรทัดที่สองจาก “should” เป็น “may” หลังจากนั้นคณะทำงานจึงได้ให้ความเห็นชอบกับข้อความในย่อหน้าที่ ๔๔ ถึง ๔๖ และคำแนะนำที่ ๕ ตามที่ร่างไว้

๓.๓ ความโปร่งใสในการดำเนินงานของระบบการจดทะเบียนธุรกิจ (Transparency in the operation of the business registration system: paragraphs 47 and 48 and recommendation 6) ตามเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.106 ย่อหน้าที่ ๔๗ ถึง ๔๘ และคำแนะนำที่ ๖

มีการตั้งข้อสังเกตว่า ควรจะเพิ่มคำว่า “simplified” or “simplified process” ในประโยคที่สองของย่อหน้าที่ ๔๗ และคณะทำงานมีมติให้แก้ไขข้อความในคำแนะนำที่ ๖ คำว่า “rules or criteria”

เป็น “rules, procedures and service standards” และเพิ่มเติมข้อความดังนี้ด้วย “developed for the operation of the business registration system”

๓.๔ การใช้แบบฟอร์มมาตรฐานสำหรับการจดทะเบียนธุรกิจ (Use of standard registration forms: paragraph 49 and recommendation 7) ตามเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.106 ย่อหน้าที่ ๔๙ และคำแนะนำที่ ๗

มีการตั้งข้อสังเกตว่าข้อความในเชิงอรรถที่ ๕๘ มีวัตถุประสงค์เพื่อการอนุญาตให้มีการยื่นเอกสารประกอบการจดทะเบียนธุรกิจเพิ่มเติมได้ และคณะทำงานตกลงให้นำข้อความในเชิงอรรถที่ ๕๘ มารับไว้ในคำอธิบายด้วย นอกจากนี้คณะทำงานเห็นควรที่จะเพิ่มเติมคำว่า “simple” ก่อนหน้าข้อความ “standard registration form”

๓.๕ การเพิ่มศักยภาพให้กับเจ้าหน้าที่รับจดทะเบียนธุรกิจ (Capacity-building for registry staff: paragraphs 50 to 53 and recommendation 8) ตามเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.106 ย่อหน้าที่ ๕๐ ถึง ๕๓ และคำแนะนำที่ ๘

คณะทำงานได้ให้ความเห็นชอบกับข้อความในย่อหน้าที่ ๕๐ ถึง ๕๓ และคำแนะนำที่ ๘ ตามที่ร่างไว้

๓.๖ หน้าที่หลักของสำนักงานจดทะเบียนธุรกิจ (Core functions of business registries: paragraphs 54 to 62 and recommendation 9) ตามเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.106 ย่อหน้าที่ ๕๐ ถึง ๕๓ และคำแนะนำที่ ๘

คณะทำงานมีการอภิปรายอย่างกว้างขวางและมีมติให้แก้ไขข้อความในคำแนะนำที่ ๘ ดังนี้

Recommendation 9: Core functions of business registries

The law should establish the core functions of the business registry, including:

“(a) Providing access to the public of relevant information collected by the business registry; (การเข้าถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจดทะเบียนธุรกิจโดยประชาชน)

“(b) Registering the business when the business fulfils the necessary conditions established by the law; (การรับจดทะเบียนธุรกิจเมื่อกิจการนั้นๆ มีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย)

“(c) Assigning a unique business identifier to the registered business; (การระบุลักษณะที่เป็นลักษณะเฉพาะของธุรกิจที่ได้มีการจดทะเบียนไว้แล้ว)

“(d) Sharing information among the requisite public agencies; (การแบ่งปันข้อมูลของธุรกิจที่ได้มีการจดทะเบียนไว้ระหว่างหน่วยงานภาครัฐที่มีความจำเป็นต้องใช้ข้อมูลดังกล่าว)

“(e) Ensuring that the information in the registry is kept as current as possible; and (ต้องมีการตรวจสอบให้แน่ใจว่าข้อมูลของธุรกิจที่ได้มีการจดทะเบียนไว้ถูกจัดเก็บไว้เป็นปัจจุบันมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้)

“(f) Protecting the integrity of the information in the registry record” (การป้องกันถึงความถูกต้องสำหรับข้อมูลของธุรกิจที่ได้มีการจดทะเบียนและได้ทำการบันทึกเอาไว้)

๓.๗ การจัดเก็บและการเข้าถึงข้อมูลของธุรกิจที่ได้มีการจดทะเบียนไว้ (Storage of and access to information contained in the registry: paragraphs 63 to 65 and recommendation 10) ตามเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.106 ย่อหน้าที่ ๖๓ ถึง ๖๕ และคำแนะนำที่ ๑๐

คณะทำงานมีมติให้แก้ไขข้อความในคำแนะนำที่ ๑๐ จาก “process and store all information” เป็น “process, store and provide access to all information”

๔. การดำเนินงานของสำนักงานจดทะเบียนธุรกิจ (Operation of the business registry)

๔.๑ การดำเนินงานของสำนักงานจดทะเบียนธุรกิจ (Operation of the business registry: paragraph 66; Electronic, paper-based or mixed registry: paragraphs 67 to 70; Features of an electronic registry: paragraphs 71 to 75; Phased approach to the implementation of an electronic registry: paragraphs 76 to 84; Other registration-related services supported by ICT solutions: paragraphs 85 to 88 and recommendation 11) ตามเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.106 ย่อหน้าที่ ๖๖ ถึง ๘๘ และคำแนะนำที่ ๑๑

มีการตั้งข้อสังเกตว่า เมื่อพิจารณาประกอบกับเชิงอรรถที่ ๖๙ คณะทำงานเห็นด้วยที่ร่างแนวทางการออกกฎหมายควรระบุไว้เพื่อเป็นการรองรับเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นใหม่ในอนาคต ด้วยเหตุนี้ คณะทำงานจึงตกลงให้รวมถึง “distributed ledger technology” โดยในแต่ละประเทศอาจจะนำมาเป็นข้อพิจารณาเมื่อจะมีการปฏิรูปหรือปรับปรุงระบบการจดทะเบียนธุรกิจของแต่ละประเทศ

หลังจากที่ได้มีการอภิปรายกันอย่างกว้างขวาง คณะทำงานได้ขอให้ฝ่ายเลขาฯ ทบทวนร่างแนวทางการออกกฎหมายอีกครั้ง สำหรับข้อความว่า “ประเทศกำลังพัฒนา” โดยขอให้ลบข้อความว่า “in developing countries” ในประโยคที่สามของย่อหน้าที่ ๖๗ และแทนที่ด้วยข้อความว่า “in many jurisdictions” นอกจากนี้คณะทำงานยังตกลงกันให้ลบข้อความ “to inform their risk analysis of” ในย่อหน้าที่ 69 (g) ออก และฝ่ายเลขาฯ ได้กล่าวย้ำเพื่อให้แน่ใจว่าการกล่าวถึงทั้งหมดในร่างแนวทางการออกกฎหมายนั้น หมายความว่ารวมถึงระบบการจดทะเบียนธุรกิจด้วยลายลักษณ์อักษรและระบบการจดทะเบียนธุรกิจแบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยขอให้คำนึงถึงระบบการจดทะเบียนธุรกิจแบบอิเล็กทรอนิกส์เป็นอันดับแรก

๔.๒ เอกสารอิเล็กทรอนิกส์และวิธีการตรวจสอบทางอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic documents and electronic authentication methods: paragraph 89 and recommendation 12) ตามเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.106 ย่อหน้าที่ ๘๙ และคำแนะนำที่ ๑๒

มีการตั้งข้อสังเกตว่า องค์ประกอบสำคัญของระบบการจดทะเบียนธุรกิจแบบอิเล็กทรอนิกส์ควรประกอบด้วย (ก) การชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (ข) ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ และ (ค) เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ และได้มีการอภิปรายกันอย่างกว้างขวางเกี่ยวกับมาตรฐานทางกฎหมายสำหรับเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเห็นว่าควรจะขึ้นอยู่กับกฎหมายภายในของแต่ละประเทศในส่วนที่เกี่ยวกับการจดทะเบียนธุรกิจ ดังนั้น สำหรับคำแนะนำที่ ๑๒ ตามร่างที่ประชุมเห็นว่ามียาละเอียดมากเกินไป ฝ่ายเลขาฯ จึงได้ขอให้ที่ประชุมพิจารณาร่างคำแนะนำที่ ๑๒ อีกครั้งหนึ่งซึ่งคณะทำงานตกลงให้คงองค์ประกอบ 12 (a) ไว้และรวมองค์ประกอบ 12 (b) (i) และ 12 (b) (iv) ไว้ด้วยกันโดยลบส่วนที่เหลือทั้งหมดออก

๔.๓ การจดทะเบียนธุรกิจสำหรับรูปแบบการดำเนินธุรกิจแบบครบวงจรและการจดทะเบียนกับหน่วยงานอื่นๆ ของรัฐ (A one-stop shop for business registration and registration with other authorities: paragraphs 90 to 100 and recommendation 13) ตามเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.106 ย่อหน้าที่ ๙๐ ถึง ๑๐๐ และคำแนะนำที่ ๑๓

คณะทำงานตกลงให้แก้ไขเพิ่มเติมข้อความในย่อหน้าที่ ๙๒ ในประโยคที่สามจากข้อความว่า “The most common of these other functions” เป็นข้อความว่า “A common additional function” และในประโยคสุดท้ายจากข้อความว่า “In rare cases,” ควรแทนที่ด้วยข้อความว่า “Other” และในคำแนะนำที่ ๑๓ แก้ไขคำว่า “a web platform” ใน (a) เป็น “an electronic platform” และให้ลบข้อความว่า “at a minimum” ออก และเปลี่ยนข้อความ “but at a minimum should include” เป็นข้อความว่า “including, but not limited to” นอกจากนี้ยังมีข้อตกลงว่า หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องหลักควรมีความเป็นมาตรฐานด้านการจดทะเบียนธุรกิจ การภาษีอากรและหน่วยงานด้านการประกันสังคม” ซึ่งควรจะเพิ่มใน (b)

๔.๔ การใช้การแสดงผลลักษณะเฉพาะของธุรกิจ : ตามเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.106 ย่อหน้าที่ ๑๐๑ ถึง ๑๐๙ ; การกำหนดลักษณะเฉพาะของธุรกิจ : ตามเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.106 ย่อหน้าที่ ๑๑๐ และ ๑๑๑; การดำเนินการของลักษณะเฉพาะของธุรกิจ: ตามเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.106 ย่อหน้าที่ ๑๑๒ ถึง ๑๑๖; การแลกเปลี่ยนข้อมูลในระหว่างการจดทะเบียนธุรกิจ: ตามเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.106 ย่อหน้าที่ ๑๑๗ และ ๑๑๘ และคำแนะนำที่ ๑๔, ๑๕ และ ๑๖ (Use of unique business identifiers: paragraphs 101 to 109; Allocation of unique business identifiers: paragraphs 110 and 111; Implementation of a unique business identifier: paragraphs 112 to 116; Exchange of information among business registries: paragraphs 117 and 118; Recommendations 14, 15 and 16)

คณะทำงานตกลงร่วมกันว่า ควรลบคำว่า “developed” ออกจากย่อหน้าที่ ๑๓ และควรรวมเข้าไว้ด้วยกันของแบบฟอร์มสำหรับการจดทะเบียนธุรกิจ กับหน่วยงานด้านการภาษีอากรและการประกันสังคม ซึ่งรวมข้อมูลทั้งหมดที่หน่วยงานเหล่านั้นที่ต้องการ โดยคณะทำงานเห็นด้วยกับข้อความที่ได้ตกลงกันและเห็นด้วยกับเนื้อหาของย่อหน้าที่ ๑๐๑ ถึง ๑๑๘ และคำแนะนำที่ ๑๔ ถึง ๑๖

๔.๕ การแบ่งปันข้อมูลที่ได้รับการป้องกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ (Sharing of protected data between public agencies: paragraph 119 and recommendation 17) ตามเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.106 ย่อหน้าที่ ๑๑๙ และคำแนะนำที่ ๑๗

คณะทำงานขอให้ฝ่ายเลขานุการฯ เพิ่มข้อความว่า “between public agencies” ในประโยคแรกของย่อหน้าที่ ๑๑๙ หลังจากข้อความว่า “information-sharing” และมีการตั้งข้อสังเกตคำว่า “data” และ “information” ที่ปรากฏอยู่ในร่างแนวทางการออกกฎหมาย เนื่องจากทั้งสองคำมีความหมายที่แตกต่างกันเนื่องจากคำว่า “data” โดยทั่วไปแล้วหมายถึงข้อมูลที่มีการจัดเก็บในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์หรือเป็นข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจ ซึ่งคณะทำงานขอให้ฝ่ายเลขานุการฯ ไปตรวจสอบและพิจารณาว่าข้อความใดควรใช้คำว่า “data” หรือ “information” เพื่อความสอดคล้องกันตลอดทั้งร่างแนวทางการออกกฎหมายดังกล่าว โดยคณะทำงานเห็นด้วยกับข้อความที่ได้ตกลงกันและเห็นด้วยกับเนื้อหาของย่อหน้าที่ ๑๑๙ และคำแนะนำที่ ๑๗

๕.การจดทะเบียนธุรกิจ (Registration of a business)

๕.๑ ขอบเขตของการตรวจสอบโดยนายทะเบียน: ตามเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.๑๐๖ ย่อหน้า ๑๒๐ ถึง ๑๒๒ การเข้าถึงของข้อมูลเกี่ยวกับการจดทะเบียน: ตามเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.106 ย่อหน้า ๑๒๓ ถึง ๑๒๗ และคำแนะนำที่ ๑๘ (Scope of examination by the registry: paragraphs 120 to 122; Accessibility of information on how to register: paragraphs 123 to 127 and recommendation 18)

มีการตั้งข้อสังเกตของคำว่า “legal framework” ในย่อหน้าที่ ๑๒๐ และที่อื่น ๆ ในร่างแนวทางการออกกฎหมาย อาจไม่สอดคล้องกับคำนิยามที่กว้างขึ้นของคำว่า “law” ในย่อหน้าที่ ๑๓ และข้อความว่า “only records facts” ในประโยคสุดท้ายของย่อหน้าที่ ๑๒๐ ควรถูกแทนที่ด้วยข้อความว่า “only records information submitted to the registry by the registrant”

คณะทำงานยังมีมติที่จะแทนที่คำว่า “court-based registration systems” ในประโยคแรกของย่อหน้าที่ ๑๒๑ และตลอดทั้งข้อความในร่างแนวทางการออกกฎหมายด้วยคำว่า “verification-based systems” หรือ “systems under the oversight of the judiciary” เนื่องจากว่าในหลายๆ ประเทศศาลทำหน้าที่ดูแลระบบการจดทะเบียนธุรกิจเท่านั้น แต่ไม่ได้เกี่ยวข้องโดยตรงในการจัดการที่แท้จริงของการจดทะเบียน

ในย่อหน้าที่ ๑๒๒ คณะทำงานตกลงที่จะลบข้อความว่า “and disadvantages” ในประโยคแรกเพื่อมุ่งเน้นเฉพาะข้อดีของระบบการจดทะเบียนที่แตกต่างกัน และยังได้ตกลงร่วมกันอีกว่า ควรเพิ่มเติมข้อดีของระบบการจดทะเบียนที่ขออนุมัติ และเปลี่ยนข้อความว่า “and better-suited to deterring corruption by avoiding an opportunity for official decisions to be made with a view towards personal gain” เป็นข้อความว่า “to avoid the improper use of discretion by registry officials” และให้ลบคำว่า “usually” ในประโยคที่สองออก และเปลี่ยนข้อความว่า “Systems in which business registration procedures are entrusted to an administrative body under the oversight of the judiciary have been said to merge” เป็นข้อความว่า “Some systems have merged the”.

นอกจากนี้คณะทำงานเห็นด้วยที่จะมีการแก้ไขข้อความย่อหน้าที่ ๑๒๒ โดยเปลี่ยนให้มีข้อความต่อไปนี้ “Both the approval and the declaratory systems have their advantages. Approval systems intend to protect third parties by preventing errors or omissions prior to registration. Courts and/or intermediaries exercise a formal review and, when appropriate, also a substantive review of the prerequisites for the registration of a business. On the other hand, declaratory systems are said to reduce the inappropriate exercise of discretion; furthermore, they may reduce costs for registrants by negating the need to hire an intermediary and appear to have lower operational costs. Some systems have been said to merge advantages of both the declaratory and approval systems by combining ex ante verification of the requirements for establishing a business with a reduced role for the courts and other intermediaries, thus simplifying procedures and shortening processing times.” (“ทั้งระบบการจดทะเบียนที่ต้องมีการอนุมัติและระบบการจดทะเบียนต่างก็มีข้อดี ระบบการจดทะเบียนที่มีการอนุมัติมีเจตนาที่จะป้องกันจากบุคคลที่สามโดยการป้องกันข้อผิดพลาดหรือการละเว้นจากการจดทะเบียน ศาลและหรือคนกลางจะใช้ดุลยพินิจสำหรับการอนุมัติการจดทะเบียนของธุรกิจ ในทางกลับกันระบบจดทะเบียนจะเป็นการลดการใช้ดุลยพินิจที่ไม่เหมาะสม นอกจากนี้ยังอาจเป็นการลดค่าใช้จ่ายสำหรับผู้ประกอบการที่ไปจดทะเบียน โดยการไม่ต้องมีการจ่ายค่าจ้างให้แก่คนกลางที่ทำหน้าที่เป็นผู้อนุมัติ บางระบบมีการผสมผสานข้อดีของระบบจดทะเบียนและระบบจดทะเบียน โดยการตรวจสอบเอกสารหรือข้อมูลการจดทะเบียนธุรกิจตั้งแต่การเริ่มก่อตั้งธุรกิจและเป็นการลดบทบาทของศาลหรือคนกลางที่เป็นผู้อนุมัติการจดทะเบียน ซึ่งจะส่งผลให้เป็นการลดขั้นตอนและมีขั้นตอนที่ง่ายขึ้น) นอกจากนี้ที่กล่าวมานี้แล้วคณะทำงานเห็นด้วยกับข้อความที่ได้ตกลงกันและเห็นด้วยกับเนื้อหาของย่อหน้าที่ ๑๒๐ ถึง ๑๒๗ และคำแนะนำที่ ๑๘

๕.๒ ธุรกิจที่ต้องได้รับการอนุญาตหรือจำเป็นต้องมีการจดทะเบียน (Businesses permitted or required to register: paragraphs 128 to 131 and recommendation 19) ตามเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.106 ย่อหน้าที่ ๑๒๘ ถึง ๑๓๑ และคำแนะนำที่ ๑๙

มีข้อเสนอแนะว่า ในบางกรณีการจดทะเบียนธุรกิจสำหรับธุรกิจขนาดกลาง ขนาดย่อมและรายย่อย อาจจะไม่ส่งผลให้เกิดประโยชน์แต่กลับเป็นภาระ ข้อเสนอ ข้อเสนอนี้ได้รับการสนับสนุนจากคณะทำงานเพื่อแก้ไขข้อความในย่อหน้าที่ ๑๓๑ เนื่องจากการจดทะเบียนธุรกิจไม่ควรที่จะมีค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรมสูงและอุปสรรคจากการดำเนินการ

คณะทำงานตกลงที่จะแก้ไขคำแนะนำที่ 19 (a) ดังนี้ “that businesses of all sizes and legal forms are permitted to register; and” และเห็นพ้องกันว่า แนวคิดเรื่องระบบการจดทะเบียนซึ่งต้องได้รับการอนุญาต ควรรวมถึงระบบการจดทะเบียนธุรกิจ การภาษีอากร และการประกันสังคมด้วย

๕.๓ ข้อมูลขั้นต่ำที่จำเป็นสำหรับการจดทะเบียนธุรกิจ (Minimum information required for registration: paragraphs 132 to 136 and recommendation 20) ตามเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.106 ย่อหน้าที่ ๑๓๒ ถึง ๑๓๖ และคำแนะนำที่ ๒๐

คณะกรรมการขอให้ฝ่ายเลขานุการ ทบทวนข้อความ ดังนี้

(๑) ย่อหน้าที่ ๑๓๒ เพื่อเพิ่มคำว่า "information" ระหว่างคำว่า "certain" and "requirements" ในประโยคแรก และลบคำว่า "registered" ก่อนคำว่า "information" ในประโยคที่สอง

(๒) แยกการกล่าวถึง "name and address" ในย่อหน้าที่ ๑๓๓ และคำแนะนำที่ ๒๐ เป็นสองข้อเพื่อให้เห็นถึงความสำคัญของชื่อของธุรกิจ

(๓) พิจารณาคำว่า "founder" (ผู้ก่อตั้ง) เป็นคำที่ถูกต้องในย่อหน้า ๑๓๓ หรือไม่ และควรระบุในส่วนอื่น ๆ หรือไม่

(๔) ทบทวนย่อหน้าที่ ๑๓๔ ถึง ๑๓๖ เพื่อยกเลิกคำหรือข้อความที่มีมากเกินไปจนความจำเป็น

(๕) กำหนดมาตรฐานคำนิยามในย่อหน้าที่ ๑๓๓ (c) และคำแนะนำที่ ๒๐ (c) กับข้อความย่อหน้าที่ ๕๙ และ

(๖) การเพิ่มการแสดงลักษณะเฉพาะของธุรกิจ

๕.๔ ภาษาที่ใช้สำหรับการจดทะเบียนธุรกิจ (Language in which information is to be submitted: paragraphs 137 to 139 and recommendation 21) ตามเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.106 ย่อหน้าที่ ๑๓๗ ถึง ๑๓๙ และคำแนะนำที่ ๒๑

คณะกรรมการเห็นด้วยกับข้อความที่ได้ตกลงกันและเห็นด้วยกับเนื้อหาของย่อหน้าที่ ๑๓๗ ถึง ๑๓๙ และคำแนะนำที่ ๒๑

๕.๕ หนังสือรับรองการจดทะเบียนธุรกิจ (Notice of registration : paragraph 140 and recommendation 22) ตามเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.106 ย่อหน้าที่ ๑๔๐ และคำแนะนำที่ ๒๒

คณะกรรมการเห็นด้วยกับข้อความที่ได้ตกลงกันและเห็นด้วยกับเนื้อหาของย่อหน้าที่ ๑๔๐ และคำแนะนำที่ ๒๒

๕.๖ เนื้อหาของหนังสือรับรองการจดทะเบียนธุรกิจ (Content of notice of registration: paragraph 141 and recommendation 23) ตามเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.106 ย่อหน้าที่ ๑๔๑ และคำแนะนำที่ ๒๓

คณะกรรมการเห็นด้วยกับข้อความที่ได้ตกลงกันและเห็นด้วยกับเนื้อหาของย่อหน้าที่ ๑๔๑ และคำแนะนำที่ ๒๓

๕.๗ ระยะเวลาของหนังสือรับรองการจดทะเบียนธุรกิจ (Period of effectiveness of registration: paragraphs 142 to 145 and recommendation 24) ตามเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.106 ย่อหน้าที่ ๑๔๒ ถึง ๑๔๕ และคำแนะนำที่ ๒๔

คณะกรรมการเห็นด้วยกับข้อความที่ได้ตกลงกันและเห็นด้วยกับเนื้อหาของย่อหน้าที่ ๑๔๒ ถึง ๑๔๕ และคำแนะนำที่ ๒๔

๕.๘ ระยะเวลาและการมีผลบังคับใช้ของหนังสือรับรองการจดทะเบียนธุรกิจ (Time and effectiveness of registration: paragraphs 146 to 148 and recommendation 25) ตามเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.106 ย่อหน้าที่ ๑๔๖ ถึง ๑๔๘ และคำแนะนำที่ ๒๕

คณะกรรมการมีมติให้คงข้อความตามคำแนะนำที่ ๒๕ เพื่อเป็นการหลีกเลี่ยงการใช้ดุลยพินิจที่ไม่จำเป็นของเจ้าหน้าที่รับจดทะเบียน

๕.๙ การปฏิเสธคำขอจดทะเบียน ธุรกิจ (Rejection of an application for registration: paragraphs 149 to 152 and recommendation 26) ตามเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.106 ย่อหน้าที่ ๑๔๙ ถึง ๑๕๒ และคำแนะนำที่ ๒๖

คณะทำงานมีข้อเสนอแนะว่า ควรจะนำข้อความที่ ๑๔๙ และ ๑๕๐ ไปไว้หลังจากข้อความในย่อหน้าที่ ๑๓๖ คำแนะนำที่ ๒๐ (“Minimum information required for registration”) ซึ่งเกี่ยวข้องกับกรณีต่างๆ ที่นายทะเบียนจะปฏิเสธการจดทะเบียนเนื่องจากข้อผิดพลาดในการกรอกแบบฟอร์มสำหรับการจดทะเบียนธุรกิจ

คณะทำงานตกลงที่จะลบคำว่า “objective” ในคำแนะนำที่ 26 (a) และเพิ่มเติมหัวข้อย่อยในคำแนะนำดังกล่าว โดยมีข้อความว่า “the registrar should not have the authority to reject an application based on substantive grounds.” และคณะทำงานยังตกลงกันว่า หากได้พิจารณาแล้วเห็นว่าควรปรับเปลี่ยนข้อความในประโยคสุดท้ายของย่อหน้า ที่ ๑๕๑ “substantive legal requirements” ก็ให้เปลี่ยนเป็น “substantive grounds”

๕.๑๐ การจดทะเบียนธุรกิจของสำนักงานสาขา (Registration of branches: paragraphs 153 to 155 and recommendation 27) ตามเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.106 ย่อหน้าที่ ๑๕๓ ถึง ๑๕๕ และคำแนะนำที่ ๒๗

คณะทำงานเห็นด้วยกับข้อความที่ได้ตกลงกันและเห็นด้วยกับเนื้อหาของย่อหน้าที่ ๑๕๓ ถึง ๑๕๕ และคำแนะนำที่ ๒๗

๖. กระบวนการภายหลังการจดทะเบียนธุรกิจ (Post-registration)

๖.๑ กระบวนการภายหลังการจดทะเบียนธุรกิจ (Post-registration: paragraphs 156 to 157) ตามเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.106 ย่อหน้าที่ ๑๕๖ ถึง ๑๕๗

คณะทำงานเห็นด้วยกับข้อความที่ได้ตกลงกันและเห็นด้วยกับเนื้อหาของย่อหน้าที่ ๑๕๖ ถึง ๑๕๗

๖.๒ ข้อมูลที่จำเป็นภายหลังการจดทะเบียนธุรกิจ (Information required after registration: paragraphs ๑๕๘ and ๑๕๙ and recommendation ๒๘) ตามเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.106 ย่อหน้าที่ ๑๕๘ ถึง ๑๕๙ และคำแนะนำที่ ๒๘

มีการเสนอว่าให้ลบข้อความภายหลังคำว่า “recommendation ๒๐” ในคำแนะนำที่ ๒๘ (a) ออก แต่ก็ขอให้ฝ่ายเลขาฯ ทำการเปลี่ยนแปลงข้อความเพื่อให้สอดคล้องกับข้อความที่ได้ลบไปแล้ว ซึ่งก็คือ เมื่อรัฐกำหนดให้มีการเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเพิ่มเติมข้อมูลที่จำเป็นในการจดทะเบียนธุรกิจ ข้อมูลเหล่านั้นจะต้องถูกจัดเก็บไว้คณะทำงานเห็นด้วยกับข้อความที่ได้ตกลงกัน และคณะทำงานเห็นด้วยกับเนื้อหาของย่อหน้าที่ ๑๕๘ ถึง ๑๕๙ และคำแนะนำที่ ๒๘

๖.๓ การดูแลรักษาข้อมูลปัจจุบัน (Maintaining a current registry: paragraphs 160 to 164 and recommendation 29) ตามเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.106 ย่อหน้าที่ ๑๖๐ ถึง ๑๖๔ และคำแนะนำที่ ๒๙

มีข้อตกลงในคณะทำงานว่าข้อเสนอแนะที่ ๒๙ (ก) ควรมีถูกปรับเพื่อสะท้อนว่า “การส่งคำขอโดยอัตโนมัติ” เป็นเพียงทางเดียวที่กฎหมายกำหนดเพื่อที่นายทะเบียนจะได้แน่ใจว่า ข้อมูลในการจดทะเบียนธุรกิจเป็นปัจจุบันและเพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดที่ตีพิมพ์ในคำแนะนำ และคณะทำงานเห็นด้วยกับเนื้อหาของย่อหน้าที่ ๑๖๐ ถึง ๑๖๔ และคำแนะนำที่ ๒๙

๖.๔ การแก้ไขข้อมูลที่จดทะเบียน (Making amendments to registered information: paragraphs 165 and 166 and recommendation 30) ตามเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.106 ย่อหน้าที่ ๑๖๕ ถึง ๑๖๖ และคำแนะนำที่ ๓๐

คณะกรรมการเห็นด้วยกับเนื้อหาของย่อหน้าที่ ๑๖๕ ถึง ๑๖๖ และคำแนะนำที่ ๓๐

๗. การเข้าถึงข้อมูลและการแบ่งปันข้อมูล (Accessibility and information-sharing)

๗.๑ การเข้าถึงบริการการจดทะเบียนธุรกิจ (Public access to business registry services: paragraphs 167 to 171 and recommendation 31) ตามเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.106 ย่อหน้าที่ ๑๖๗ ถึง ๑๗๑ และคำแนะนำที่ ๓๑

คณะกรรมการตกลงให้ลบคำว่า “public” ในชื่อหัวข้อเรื่องออก และคณะกรรมการเห็นด้วยกับเนื้อหาของย่อหน้าที่ ๑๖๗ ถึง ๑๗๑ และคำแนะนำที่ ๓๑

๗.๒ การเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Public availability of information: paragraphs 172 to 179 and recommendation 32) ตามเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.106 ย่อหน้าที่ ๑๗๒ ถึง ๑๗๙ และคำแนะนำที่ ๓๒

คณะกรรมการเห็นควรให้เพิ่มเติมคำว่า “fully and readily” ก่อนคำว่า “available” ในคำแนะนำที่ ๓๒ รวมถึงให้เปลี่ยน “will” เป็น “may” ในตอนต้นของประโยคที่สองของย่อหน้าที่ ๑๗๒ และคณะกรรมการเห็นด้วยกับเนื้อหาของย่อหน้าที่ ๑๗๒ ถึง ๑๗๙ และคำแนะนำที่ ๓๒

๗.๓ กรณีที่ไม่เปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะ (Where information is not made public: paragraphs 180 and 181 and recommendation 33) ตามเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.106 ย่อหน้าที่ ๑๘๐ และ ๑๘๑ และคำแนะนำที่ ๓๓

คณะกรรมการเห็นด้วยกับเนื้อหาของย่อหน้าที่ ๑๘๐ และ ๑๘๑ และคำแนะนำที่ ๓๓

๗.๔ เวลาทำการของสำนักงานจดทะเบียนธุรกิจ (Hours of operation: paragraphs 182 to 184 and recommendation 34) ตามเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.106 ย่อหน้าที่ ๑๘๒ ถึง ๑๘๔ และคำแนะนำที่ ๓๔

คณะกรรมการตกลงกันว่าข้อความว่า “these recommendations” ในประโยคสุดท้ายของย่อหน้าที่ ๑๘๒ ควรให้มีความเฉพาะเจาะจงมากขึ้นโดยเปลี่ยนเป็นข้อความว่า “the requirements above” และคณะกรรมการเห็นด้วยกับเนื้อหาของย่อหน้าที่ ๑๘๒ ถึง ๑๘๔ และคำแนะนำที่ ๓๔

๗.๕ การยื่นคำขอจดทะเบียนทางธุรกิจ การขอแก้ไขเพิ่มเติมข้อมูลและการค้นหาข้อมูลจดทะเบียนธุรกิจทางอิเล็กทรอนิกส์โดยตรง (Direct electronic access to submit registration, to request amendments and to search the registry: paragraphs 185 to 188 and recommendations 35 and 36) ตามเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.106 ย่อหน้าที่ ๑๘๕ ถึง ๑๘๘ และคำแนะนำที่ ๓๕ และ ๓๖

คณะกรรมการตกลงกันว่าให้ลบข้อความว่า “and to search the registry” ออกในชื่อหัวข้อในคำแนะนำที่ ๓๕ เนื่องจากมีชื่อหัวข้อนี้อยู่ในคำแนะนำที่ ๓๖ แล้ว และให้เปลี่ยนข้อความว่า ““private computer” ในประโยคแรกของย่อหน้าที่ ๑๘๕ เป็นข้อความว่า “electronic device” นอกจากนี้คณะกรรมการตกลงที่จะลบข้อความว่า “or the assistance of registry staff” ในคำแนะนำที่ ๓๕ ออก นอกจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวข้างต้นคณะกรรมการเห็นด้วยกับเนื้อหาของย่อหน้า ๑๘๕ ถึง ๑๘๘ และคำแนะนำที่ ๓๕ และ ๓๖

๗.๖ การอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลจดทะเบียนธุรกิจ (Facilitating access to information: paragraphs 189 to 194 and recommendation 37) ตามเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.106 ย่อหน้าที่ ๑๘๙ ถึง ๑๙๔ และคำแนะนำที่ ๓๗

คณะทำงานตกลงกันว่าให้ลบล้างคำว่า “prohibitively” ออก และให้เปลี่ยนข้อความว่า “to business registration” เป็นข้อความว่า “to information on businesses that are registered”. นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวข้างต้น คณะทำงานเห็นด้วยกับเนื้อหาของย่อหน้า ๑๘๙ ถึง ๑๙๔ และคำแนะนำที่ ๓๗

๗.๗ การเข้าถึงข้อมูลที่ลงทะเบียนข้ามพรมแดน (Cross-border access to registered information: paragraphs 195 and 196 and recommendation 38) ตามเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.106 ย่อหน้าที่ ๑๙๕ ถึง ๑๙๖ และคำแนะนำที่ ๓๘

คณะทำงานเห็นด้วยกับเนื้อหาของย่อหน้า ๑๙๕ ถึง ๑๙๖ และคำแนะนำที่ ๓๘

๘. ค่าธรรมเนียม (Fees)

๘.๑ ค่าธรรมเนียม (Fees: Paragraphs 197 and 198) ตามเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.106 ย่อหน้าที่ ๑๙๗ ถึง ๑๙๘

คณะทำงานตกลงกันให้มีการแก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้ (a) เปลี่ยนข้อความในประโยคที่สี่เป็นข้อความดังนี้ “Governments seeking to increase MSME registration and to support MSMEs throughout their lifecycle should consider offering registration and post-registration services free of charge.” (b) ลบข้อความในประโยคที่ห้าออก และลบข้อความว่า “For instance” ในตอนต้นของประโยคที่หกออก (c) แทนที่ข้อความว่า “encourages businesses to register” ในประโยคที่สามจากท้ายย่อหน้าเป็นข้อความว่า “is not prohibitive for MSMEs” นอกจากการแก้ไขเหล่านี้แล้ว คณะทำงานเห็นด้วยกับเนื้อหาของย่อหน้าที่ ๑๙๗ และ ๑๙๘

๘.๒ ค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บจากบริการจดทะเบียนธุรกิจ (Fees charged for registry services : paragraphs 199 to 201 and recommendation 39) ตามเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.106 ย่อหน้าที่ ๑๙๙ ถึง ๒๐๑ และคำแนะนำที่ ๓๙

ฝ่ายเลขาฯ ได้รับการร้องขอให้พิจารณาทบทวนข้อความว่า “registry services” ในส่วนของชื่อหัวข้อเรื่องในคำแนะนำที่ ๓๙ โดยอาจเปลี่ยนเป็นข้อความว่า “business registry services” เพื่อให้สอดคล้องกับคำศัพท์ที่ใช้ในที่อื่นๆ ของร่างแนวทางการออกกฎหมาย ตัวอย่างเช่น ในย่อหน้าที่ ๑๖๗ และ ๑๗๑ และเพื่อแยกความแตกต่างจากการบริการจดทะเบียนประเภทอื่นๆ ของรัฐ นอกจากการแก้ไขเหล่านี้แล้ว คณะทำงานเห็นด้วยกับเนื้อหาของย่อหน้า ๑๙๙ และ ๒๐๑ และคำแนะนำที่ ๓๙

๘.๓ ค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บสำหรับการบริการข้อมูล (Fees charged for information: paragraph 202 and recommendation 40) ตามเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.106 ย่อหน้าที่ ๒๐๒ และคำแนะนำที่ ๔๐

คณะทำงานมีความเห็นว่า ให้แยกคำแนะนำที่ ๔๐ เป็นสองส่วน ส่วนแรกจบด้วยข้อความว่า “free of charge” และส่วนที่สอง หมายถึง ค่าธรรมเนียมที่อาจถูกเรียกเก็บเงิน สำหรับ “value-added information” (ซึ่งอาจจะมีข้อมูลอื่นที่มีความเหมาะสมมากกว่าและควรจะสอดคล้องกับ ข้อความว่า “more sophisticated information services” (การบริการสำหรับข้อมูลที่มีความซับซ้อนมากขึ้น) ในย่อหน้าที่ ๒๐๒) และค่าธรรมเนียมดังกล่าวอาจเชื่อมโยงกับแนวคิดเรื่องการเรียกคืนค่าใช้จ่ายด้วย

ฝ่ายเลขาฯ ได้รับการร้องขอให้จัดทำข้อคิดเห็นและคำแนะนำที่ ๔๐ ใหม่อีกครั้ง เพื่อให้สอดคล้องกับความเห็นของคณะทำงานและในข้อคิดเห็นอาจอธิบายถึงผู้ใช้รายอื่นหรือรวมถึงการอ้างถึงหรือการตอกย้ำความเห็นในย่อหน้าที่ ๑๙๔

๘.๔ การประกาศจำนวนเงินค่าธรรมเนียมและวิธีการชำระเงิน (Publication of fee amounts and methods of payment: paragraph 203 and recommendation 41) ตามเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.106 : ย่อหน้าที่ ๒๐๓ และคำแนะนำที่ ๔๑

คณะทำงานตกลงให้แทรกคำว่า “if any” ภายหลังจากข้อความว่า “fees payable” ในคำแนะนำที่ ๔๑ นอกจากการแก้ไขดังกล่าว คณะทำงานเห็นด้วยกับเนื้อหาของย่อหน้า ๒๐๓ และคำแนะนำที่ ๔๑

๘.๕ การชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic payments: paragraph 204 and recommendation 42) ตามเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.106 ย่อหน้าที่ ๒๐๔ และคำแนะนำที่ ๔๒

คณะทำงานย้ำการตัดสินใจก่อนหน้านี้ว่า คำแนะนำที่ ๔๒ ไม่ควรย้ายไปเป็นส่วนที่ ๓ ของร่างแนวทางการออกกฎหมายในหัวข้อ “Operation of the business registry” แต่ย่อหน้าที่ ๘๙ และคำแนะนำที่ ๑๒ ควรค้ำประกันถึงย่อหน้าที่ ๒๐๔ และคำแนะนำที่ ๔๒

มีการเสนอแนะให้ลบข้อความว่า “Once States have reached a certain level of technological maturity” ในประโยคแรกของย่อหน้าที่ ๒๐๔ และเพื่อรองรับการพัฒนาเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง คณะทำงานยังตกลงที่จะแทนที่ข้อความว่า “use of mobile payments ในประโยคแรกของย่อหน้าที่ ๒๐๔ ด้วยข้อความว่า “use of mobile payments and other modern forms of technology” นอกจากการแก้ไขดังกล่าว คณะทำงานเห็นด้วยมีเนื้อหาตามย่อหน้าที่ ๒๐๔ และคำแนะนำที่ ๔๒

๙. ความรับผิดชอบและบทลงโทษ (Liability and sanctions)

๙.๑ ความรับผิดชอบและบทลงโทษ (Liability and sanctions: paragraph 205) ตามเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.106 ย่อหน้าที่ 205 ความรับผิดชอบจากการหลอกลวง, จากข้อมูลที่หลอกลวง (Liability for misleading, false or deceptive information: paragraph 206 and recommendation 43) ตามเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.106 ย่อหน้าที่ ๒๐๖ และคำแนะนำที่ ๔๓

คณะทำงานมีความเห็นว่า ข้อมูลที่เก็บรักษาไว้ในระบบการจดทะเบียนในคำแนะนำที่ ๙ และอาจอยู่ในคำแนะนำที่ ๑ และคณะทำงานตกลงร่วมกันว่า แนวความคิดในการคัดค้านข้อมูลไปยังบุคคลที่สามอาจจะระบุไว้ในย่อหน้าที่ ๒๐๖ ด้วย เนื่องจากความรับผิดชอบที่อาจเกิดขึ้นต่อบุคคลที่สามจากการหลอกลวงหรือจากข้อมูลที่หลอกลวง โดยฝ่ายเลขาฯ ได้รับการร้องขอให้อธิบายถึงความแตกต่างของคำว่า “liability” or “responsibility” และให้อธิบายอย่างละเอียดสำหรับคำว่า “such information” ในย่อหน้าที่ ๒๐๖

มีการอภิปรายกันอย่างกว้างขวางว่า ในคำแนะนำที่ ๔๓ (ความรับผิดชอบจากการหลอกลวงหรือจากข้อมูลที่หลอกลวง ควรแยกออกจากกัน เนื่องจากความผิดที่เกิดจากการส่งข้อมูลผิดโดยไม่เจตนาไม่ควรถูกลงโทษเท่ากับที่จงใจหรือเจตนา ภายหลังจากการอภิปราย คณะทำงานตกลงที่คงร่างคำแนะนำที่ ๔๓ ไว้และควรจะมีข้อความที่มีความยืดหยุ่นสูงเนื่องจากต้องพิจารณาให้เหมาะสมกับคำว่า “appropriate liability”

๙.๒ บทลงโทษ (Sanctions: paragraphs 207 to 209 and recommendation 44) ตามเอกสารประกอบการประชุม A /CN.9/WG.I/WP.106 ย่อหน้าที่ ๒๐๗ ถึง ๒๐๙ และคำแนะนำที่ ๔๔

คณะทำงานตกลงให้ลบข้อความในคำแนะนำที่ ๔๔ (a) ซึ่งเป็นข้อความในวงเล็บออกและแทรกคำว่า “appropriate” ระหว่างคำว่า “establish” และ “sanctions” และแทนที่ข้อความ “under the law, including the provision of accurate and timely information to business registry” ด้วยข้อความว่า “regarding information to be submitted to the registry in an accurate and timely fashion”

๙.๓ ความรับผิดชอบของสำนักจดทะเบียนธุรกิจ (Liability of the business registry: paragraphs 210 to 215 and recommendation 45) ตามเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.106 ย่อหน้าที่ ๒๑๐ ถึง ๒๑๕ และคำแนะนำที่ ๔๕

คณะทำงานตกลงให้แก้ไขถ้อยคำในคำแนะนำที่ ๔๕ เป็นข้อความดังนี้ “The law should establish whether and to what extent the State is liable for loss or damage caused by error or negligence of the business registry...”

๑๐. การจดทะเบียนเลิกธุรกิจ (Deregistration)

๑๐.๑ การจดทะเบียนเลิกธุรกิจ (Deregistration: Paragraphs 216 to 219 and recommendations 46 and 47) ตามเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.106 ย่อหน้าที่ ๒๑๖ ถึง ๒๑๙ และคำแนะนำที่ ๔๖ และ ๔๗

คณะทำงานเสนอให้เพิ่มเติม (c) ในคำแนะนำที่ ๔๖ ซึ่งสนับสนุนให้รัฐต่างๆ ยอมรับกระบวนการจดทะเบียนเลิกธุรกิจสำหรับวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อมและรายย่อยง่ายขึ้น และคณะทำงานได้ตกลงที่จะให้ระบุไว้ในย่อหน้าที่ ๒๑๙ ว่าการจดทะเบียนเลิกธุรกิจควรเป็นหลักการที่ไม่มีค่าใช้จ่าย และเพื่อที่จะขยายขอบเขตของคำแนะนำที่ ๔๗ เพื่อให้รวมถึงกรณีการยกเลิกการลงทะเบียนซึ่งถูกดำเนินการโดยนายทะเบียนตามคำสั่งศาล คณะทำงานตกลงที่จะลบข้อความว่า “at its own initiative” นอกจากนี้ คณะทำงานตกลงที่จะเปลี่ยนชื่อหัวข้อของคำแนะนำที่ ๔๗ เป็น “Involuntary deregistration”

๑๐.๒ ขั้นตอนการจดทะเบียนเลิกธุรกิจ (Process of deregistration: paragraphs ๒๒๐ and ๒๒๑ and recommendation ๔๘) ตามเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.106 ย่อหน้าที่ ๒๒๐ ถึง ๒๒๑ และคำแนะนำที่ ๔๘ และระยะเวลาที่มีผลของการจดทะเบียนเลิกธุรกิจ (Time of effectiveness of business deregistration: paragraph ๒๒๒ and recommendation ๔๙) ตามเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.106 ย่อหน้าที่ ๒๒๒ และคำแนะนำที่ ๔๙

คณะทำงานเห็นด้วยที่จะทบทวนส่วนหนึ่งของประโยคที่สามในย่อหน้าที่ ๒๒๐ “without providing third parties the opportunity to protect their rights” และยกเลิกข้อความในประโยคที่สี่

คณะทำงานสนับสนุนให้ตัดข้อความในคำแนะนำที่ 49 (b) ออก และรวมคำแนะนำที่ ๔๘ และ ๔๙ รวมทั้งความเห็นในส่วน B (“Process of deregistration”) และ C (“Time of effectiveness of business deregistration”) นอกจากนี้ ฝ่ายเลขาฯ ได้รับการร้องขอให้ย้ายข้อความในสามประโยคสุดท้ายของย่อหน้าที่ ๒๑๘ ซึ่งเกี่ยวกับการแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรไปไว้ในคำแนะนำที่ ๔๘ และเพื่อให้ลบข้อความในย่อหน้าที่ ๒๒๑ ส่วนที่เกี่ยวข้องกับ “Part X: Preservation of records”.

๑๐.๓ การฟื้นคืนสู่ทะเบียน (Reinstatement of registration: paragraph 223 and recommendation 50) ตามเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.106 ย่อหน้าที่ ๒๒๓ และคำแนะนำที่ ๕๐

คณะทำงานเห็นด้วยกับเนื้อหาของย่อหน้า ๒๒๓ และคำแนะนำที่ ๕๐

๑๑. การเก็บบันทึกข้อมูลการจดทะเบียนธุรกิจ (Preservation of records)

๑๑.๑ การเก็บบันทึกข้อมูลการจดทะเบียนธุรกิจ (Preservation of records: Paragraphs ๒๒๔ to ๒๒๗ and recommendations ๕๑) ตามเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.106 ย่อหน้าที่ ๒๒๔ ถึง ๒๒๗ และคำแนะนำที่ ๕๑

คณะทำงานเห็นด้วยกับเนื้อหาของย่อหน้า ๒๒๔ ถึง ๒๒๗ และคำแนะนำ ๕๑

๑๑.๒ การแก้ไขเพิ่มเติมหรือการลบข้อมูล (Amendment or deletion of information: paragraphs 228 and 229 and recommendation 52) ตามเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.106 ย่อหน้าที่ ๒๒๘ ถึง ๒๒๙ และคำแนะนำที่ ๕๒

คณะทำงานตั้งข้อสังเกตว่า คำว่า “registry staff” ในย่อหน้าที่ ๒๒๘ และที่อื่น ๆ ในข้อความ อาจเปลี่ยนเป็นคำว่า “registrar” และคณะทำงานเห็นด้วยกับเนื้อหาของย่อหน้าที่ ๒๒๘ และ ๒๒๙ และคำแนะนำที่ ๕๒

๑๑.๓ การป้องกันการสูญเสียบหรือความเสียหายต่อข้อมูลที่ได้จะทะเบียนธุรกิจไว้ (Protection against loss of or damage to the business registry record: paragraphs 230 and 231 and recommendation 53) ตามเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.106 ย่อหน้าที่ ๒๓๐ ถึง ๒๓๑ และคำแนะนำที่ ๕๓

คณะทำงานตั้งข้อสังเกตว่า ในคำแนะนำที่ ๕๓ ควรหมายถึงคำว่า “registrar” มากกว่าคำว่า “registry staff” และคณะทำงานเห็นด้วยกับเนื้อหาของย่อหน้าที่ ๒๓๐ และ ๒๓๑ และคำแนะนำที่ ๕๓

๑๑.๔ การป้องกันจากการถูกทำลายข้อมูลโดยอุบัติเหตุ (Safeguard from accidental destruction: paragraph 232 and recommendation 54) ตามเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.106 ย่อหน้าที่ ๒๓๒ และคำแนะนำที่ ๕๔

คณะทำงานเห็นด้วยกับเนื้อหาของย่อหน้าที่ ๒๓๒ และคำแนะนำที่ ๕๔

๑๒. ภาคผนวก: กรอบกฎหมายพื้นฐาน (Annex: The underlying legislative framework) รูปแบบทางกฎหมายที่มีความยืดหยุ่น (Flexible legal forms: paragraphs 7 to 10 and recommendation 2/Annex) ตามเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.106 ย่อหน้าที่ ๗ ถึง ๑๐ และคำแนะนำที่ ๒ ของภาคผนวก

หลังจากมีการอภิปรายในมุมมองที่แตกต่างกันอย่างมากระหว่างคณะทำงานตกลงกันดังต่อไปนี้

(a) ควรเพิ่มข้อความต่อไปนี้ “States should consider providing for the optional use of intermediaries for MSMEs.” ในคำแนะนำที่ ๒ ของภาคผนวก (b) เพิ่มข้อความตอนท้ายในประโยคที่สองของย่อหน้าที่ ๗ ด้วยข้อความว่า “and less costly” หลังจากคำว่า “much simpler” และ (c) ในประโยคสุดท้ายของย่อหน้าที่ ๗ ให้ใช้ (.) แทน (;) หลังจากข้อความ “through the business registry” และให้ลบคำว่า “and” ออก และใส่ข้อความว่า “There are many States in which” ก่อนหน้าข้อความว่า “the involvement of a lawyer” นอกจากนี้คณะทำงานยังตกลงกันว่า ข้อความส่วนที่เหลือของภาคผนวก (ตั้งแต่ย่อหน้าที่ ๘ เป็นต้นไป) ให้นำไปอภิปรายในการประชุมครั้งถัดไป

๑๓. ประเด็นอื่นๆ (Other matters)

คณะทำงานได้กล่าวว่าในการประชุมสมัยที่ ๓๐ ที่จะจัดขึ้นที่นิวยอร์ก ระหว่างวันที่ ๑๒ ถึง ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๑ คณะทำงานจะพิจารณาข้อความในย่อหน้าที่ ๑ ถึง ๒๕ ของเอกสารการประชุม A / CN.9 / WG.I / WP.106 และภาคผนวกส่วนที่ค้างการพิจารณา และข้อความส่วนอื่นๆที่ฝ่ายต่างๆ ได้รับการร้องขอจากคณะทำงานให้มีการทบทวน นอกจากนี้คณะทำงานยังเห็นพ้องกันว่า สำหรับเอกสารการประชุม A / CN.9 / WG.I / WP.107 “Reducing the legal obstacles faced by MSMEs” (การลดอุปสรรคทางกฎหมายสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม) ซึ่งกำหนดไว้เป็นบริบททั่วไปสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม คณะทำงานมีข้อตกลงว่าจะนำกลับมาพิจารณาภายหลังจากที่ได้มีการพิจารณาเอกสารต่างๆ ที่กล่าวมาก่อนหน้านี้เสร็จสิ้นแล้ว

ประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าประชุม

๑. กรมบังคับคดี กระทรวงยุติธรรม ซึ่งมีภารกิจร่วมเป็นกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศและบูรณาการร่วมกับส่วนราชการและหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อเสริมสร้างศักยภาพของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ได้มีส่วนร่วมในเวทีระดับนานาชาติในการพิจารณา ร่างแนวทางการออกกฎหมายเกี่ยวกับหลักการสำคัญในการจดทะเบียนธุรกิจซึ่งมีหลักการที่ครอบคลุมไปถึงวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อมและรายย่อย (MSMEs) ด้วย ซึ่งอาจจะนำมาเป็นประเด็นในการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาคดีพินิจกิจการของลูกหนี้ SMEs ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๕๙ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและสอดคล้องกับภารกิจของกรมบังคับคดี กระทรวงยุติธรรม

๒. บุคลากรของกรมบังคับคดีได้ทราบความเป็นไปในการดำเนินการของคณะทำงานที่ ๑ ที่ได้มีการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอย่างกว้างขวาง เพื่อสะท้อนระบบและโครงสร้างกฎหมายเกี่ยวกับการจดทะเบียนธุรกิจของแต่ละประเทศอันเป็นการประชุมในระดับนานาชาติ

๓. ผู้เข้าร่วมประชุมได้รับทราบและติดตามความเคลื่อนไหวในเวทีการประชุมระดับนานาชาติเกี่ยวกับการพิจารณาประเด็นข้อกฎหมาย ระบบหรือโครงสร้างการจดทะเบียนธุรกิจ รวมถึงการพิจารณาปรับแก้คำหรือข้อความที่ปรากฏในร่างแนวทางการออกกฎหมายเกี่ยวกับหลักการสำคัญในการจดทะเบียนธุรกิจ ซึ่งสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับมาถ่ายทอดให้แก่บุคลากรของกรมบังคับคดี กระทรวงยุติธรรม ตลอดจนหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันปรับปรุงพัฒนาระบบและกฎหมายเกี่ยวกับการจดทะเบียนธุรกิจอย่างบูรณาการและเป็นรูปธรรมโดยต่อไป

๔. ร่างแนวทางการออกกฎหมายเกี่ยวกับหลักการสำคัญในการจดทะเบียนธุรกิจ (Draft Legislative Guide on key Principle of business registry) ดังกล่าวมีขึ้นเพื่อรองรับการจัดตั้งและการจดทะเบียนองค์กรธุรกิจไม่เพียงเฉพาะธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการจัดตั้งธุรกิจรายย่อย (Micro-sized enterprises) ให้ได้รับการรับรองฐานะในทางกฎหมาย โดยมีวัตถุประสงค์ในการลดภาระและความยุ่งยากต่างๆ ที่เกิดจากการเริ่มดำเนินการจดทะเบียนก่อตั้งบริษัท ซึ่งจะช่วยให้ผู้ประกอบการมั่นใจที่จะจดทะเบียนก่อตั้งบริษัทมากขึ้น ซึ่งร่างแนวทางการออกกฎหมายดังกล่าวมีหลักการที่ช่วยส่งเสริมความน่าเชื่อถือของระบบการจดทะเบียนและทำให้ระบบการจดทะเบียนมีความง่ายและตรงไปตรงมา ลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็นและจำกัดการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ ทำให้ผู้ขอรับบริการได้รับการคุ้มครองสิทธิในการขออนุญาตจดทะเบียน และสนับสนุนหลักดำเนินธุรกิจของโลกในยุคปัจจุบันที่พัฒนาไปอย่างรวดเร็วและมีความเป็นสากล รวมทั้งเป็นการลดอุปสรรคทางกฎหมายสำหรับวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย (MSMEs) ตลอดช่วงอายุธุรกิจเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยเริ่มต้นจากการระบุปัญหาทางกฎหมายเพื่อลดความซับซ้อนและขั้นตอนที่ยุ่งยากในการก่อตั้ง MSMEs (simplification of incorporation) ซึ่งการทำให้ขั้นตอนการจดทะเบียนมีความง่ายและสะดวกจึงเป็นการสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมสะดวกในการประกอบธุรกิจทั้งในและต่างประเทศอีกด้วย ซึ่งร่างหลักการดังกล่าว จะเป็นการช่วยส่งเสริมธุรกิจ SMEs ให้เข้าสู่ระบบอย่างง่ายและสะดวก อันเป็นการสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในกรณีนี้ กรมบังคับคดีได้เสนอความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งบริษัทจำกัดคนเดียว พ.ศ. .... ที่กระทรวงพาณิชย์เป็นผู้เสนอร่างกฎหมายดังกล่าวว่ามีหลักการที่สอดคล้องและเป็นการรองรับนโยบายในการสร้างแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเข้าสู่ระบบ เพื่อจะได้เข้าถึงความช่วยเหลือและสิทธิประโยชน์ต่างๆ ที่ภาครัฐจัดให้ อันจะมีส่วนช่วยเสริมสร้างศักยภาพและความแข็งแกร่งของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและยังสอดคล้องกับแนวทางของ

การจดทะเบียนกิจการบริษัททั่วโลกที่มีกฎหมายรองรับให้มีการจดทะเบียนได้ด้วยบุคคลเพียงคนเดียวอันเป็นการส่งเสริมให้กิจการขนาดเล็กเข้าสู่ระบบ ทั้งนี้ กรมบังคับคดีก็มีข้อสังเกตเกี่ยวกับร่างกฎหมายฉบับดังกล่าวว่า ควรมีการศึกษาให้สอดคล้องกับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ของไทยในปัจจุบันยังไม่ได้เปิดโอกาสให้บุคคลธรรมดารายเดียวมาขึ้นขอจัดตั้งหน่วยธุรกิจได้ อย่างไรก็ตาม เพื่อเป็นการส่งเสริมธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและอำนวยความสะดวกเพื่อสนับสนุนให้ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจตามนโยบายของรัฐบาล กระทรวงพาณิชย์ จึงควรศึกษาร่างแนวทางการออกกฎหมายเกี่ยวกับหลักการสำคัญในการจดทะเบียนธุรกิจ (Draft Legislative Guide on key Principle of business registry) ของคณะทำงาน ๑ ว่าด้วยวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย Working Group I: Micro, Small and Medium-sized Enterprises ด้วย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการยกพระราชบัญญัติการจัดตั้งบริษัทจำกัดคนเดียว พ.ศ. .... อนึ่ง ในเรื่องการเลิกบริษัทนั้น อธิบดีกรมบังคับคดีได้มีความเห็นต่อร่างแนวทางการออกกฎหมายดังกล่าว ในการประชุมคณะทำงาน ๑ ว่าด้วยวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย Working Group I: Micro, Small and Medium-sized Enterprises สมัยที่ ๒๕ ระหว่างวันที่ ๑๙ - ๒๓ ตุลาคม ๒๕๕๘ ณ ศูนย์ประชุม Vienna International Centre กรุงเทพมหานคร สาธารณรัฐออสเตรเลีย ว่าไม่ได้ระบุถึงกรณีธุรกิจล้มละลาย จึงควรกำหนดให้เป็นเงื่อนไขหนึ่งของการเลิกบริษัทด้วย รวมทั้งข้อสังเกตในเรื่องข้อมูลทางการเงินของธุรกิจ โดยกำหนดให้นิติบุคคลนั้นจัดทำบัญชีและงบดุล แต่จะมีกระบวนการและรายละเอียดที่ไม่มากเมื่อเปรียบเทียบกับบริษัทขนาดใหญ่และไม่มีข้อกำหนดเกี่ยวกับการมีผู้สอบบัญชี ดังนั้น ร่างแนวทางการออกกฎหมายเกี่ยวกับหลักการสำคัญในการจดทะเบียนธุรกิจของคณะทำงาน ๑ จึงมีหลักการที่สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งบริษัทจำกัดคนเดียว พ.ศ. .... ซึ่งสามารถนำมาเป็นต้นแบบในการร่างกฎหมายของประเทศไทยได้โดยควรให้มีการพิจารณาอย่างรอบด้านในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วยเพื่อให้ผู้ประกอบการธุรกิจที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อยได้รับประโยชน์สูงสุด

การดำเนินการของกรมบังคับคดีภายหลังการประชุม

๑. การจัดโครงการให้ความรู้กฎหมายที่เกี่ยวกับภารกิจของกรมบังคับคดี

๑.๑ เนื่องจากพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๕๙ หมวด ๓/๒ การฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๙ อันเป็นผลจากการดำเนินการเชิงรุกของกรมบังคับคดีในการมุ่งเสริมสร้างศักยภาพของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ตามที่รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมภาควิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประกอบกับกรมบังคับคดีได้ร่วมลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ “การส่งเสริมและสนับสนุนศักยภาพของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ระหว่างสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) และองค์กรเครือข่ายการส่งเสริม รวม ๓๒ หน่วยงาน ในการนี้ กรมบังคับคดีจึงได้จัดโครงการให้ความรู้กฎหมายฟื้นฟูกิจการของธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลา ๓ ปี สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ กรมบังคับคดีได้จัดโครงการดังกล่าวในส่วนภูมิภาคโดยสำนักงานบังคับคดีจังหวัดต่างๆ ทั่วประเทศ ๔๐ แห่ง ระหว่างเดือนตุลาคม - ธันวาคม ๒๕๖๐

๑.๒ โครงการอื่นๆ ที่กรมบังคับคดีดำเนินการเพื่อเป็นการส่งเสริมภาควิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

๑.๒.๑ โครงการให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และประชาชนเกี่ยวกับกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

๑.๒.๒ การเข้าร่วมงาน “สุดยอด SMEs ส่งสุข ส่งท้าย ส่งความประทับใจ ตลาดคลองผดุงกรุงเกษม ๒๕๖๐” ซึ่งกรมบังคับคดีได้นำเสนอนวัตกรรมการให้บริการในรูปแบบ LED ๔.๐ เช่น Application ระบบค้นหาทรัพย์สินชายทอดตลาด Application LED Property Plus ระบบค้นหาทรัพย์สินชายทอดตลาดใกล้แนวรถไฟฟ้า Application LED Debt Info ระบบตรวจสอบข้อมูลอัยัดและ Application LED ABC ระบบตรวจสอบบุคคลล้มละลาย รวมถึงการบริการให้คำปรึกษาทางกฎหมาย

๑.๒.๓ การจัดมหกรรมใกล้เกลี่ยร่วมกับสถาบันการเงินและสถาบันต่างๆ อาทิเช่น ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) , ธนาคารซีทีแบงก์, ธนาคารออมสิน, ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย, บริษัท บัตรกรุงไทย จำกัด (มหาชน), บริษัท บริหารสินทรัพย์สุขุมวิท จำกัด , บริษัท ซีทีคอร์ป ลิสซิ่ง (ประเทศไทย) จำกัด , บริษัท โตโยต้า ลิสซิ่ง (ประเทศไทย) จำกัด และ บริษัท ตรีเพชรอีซูซุ ลิสซิ่ง จำกัด เป็นต้น

๒. การดำเนินการด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่อง เช่น เผยแพร่ความรู้ผ่านกระดานเว็บบอร์ด LED Talk ในอินทราเน็ตของกรมบังคับคดี หรือบทความเชิงวิชาการลงวารสารกรมบังคับคดี พิจารณาจัดส่งบุคลากรไปอบรมเรื่องกฎหมายล้มละลายและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๓. ปัญหาหรือข้อขัดข้องจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๕๙ หมวด ๓/๒ กระทบพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ประสบในปัจจุบันซึ่งส่งผลให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ไม่สามารถดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดไว้ เช่น

๓.๑.๑ จำนวนหนี้ที่จะขอฟื้นฟูกิจการได้สำหรับลูกหนี้ที่เป็นบริษัทจำกัดที่กฎหมายกำหนดไว้ว่าเป็นจำนวนหนี้ไม่น้อยกว่า ๓ ล้านบาท แต่ไม่เกิน ๑๐ ล้านบาท ซึ่งส่วนใหญ่แล้วจำนวนหนี้ของลูกหนี้ที่เป็นบริษัทจำกัดจะมีจำนวนหนี้มากกว่า ๑๐ ล้านบาทอันเป็นหลักเกณฑ์ของหมวด ๓/๑ กระทบพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้

๓.๑.๒ หลักเกณฑ์การให้ความเห็นชอบกับแผนฟื้นฟูกิจการของเจ้าหนี้ตามมาตรา ๙๐/๙๕ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๕๙ ที่กฎหมายกำหนดไว้ว่า เจ้าหนี้ต้องให้ความเห็นชอบในแผนฟื้นฟูกิจการไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนหนี้ทั้งหมด ซึ่งอาจส่งผลให้แผนฟื้นฟูกิจการที่ได้รับความเห็นชอบจากเจ้าหนี้ตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวเป็นไปได้ค่อนข้างยาก เนื่องจากเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับมาตรา ๙๐/๙๖ ที่ได้มีการแก้ไขหลักเกณฑ์การลงมติยอมรับแผนฟื้นฟูกิจการตามมาตรา ๓/๑ ให้เป็นมติของเจ้าหนี้ฝ่ายข้างมากและมีจำนวนหนี้ไม่น้อยกว่าสองในสามแห่งจำนวนหนี้ทั้งหมดของเจ้าหนี้ซึ่งได้เข้าประชุม ซึ่งส่งผลให้แผนฟื้นฟูกิจการตามมาตรา ๓/๑ ได้รับมติเห็นชอบจากบรรดาเจ้าหนี้ง่ายมากกว่าหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในหมวด ๓/๒

โดยกรมบังคับคดีกำหนดจัดการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นในหัวข้อ “ปัญหาข้อขัดข้องในการเข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๕๙” ในวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๑ เพื่อรับฟังปัญหาหรือข้อขัดข้องจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๕๙ หมวด ๓/๒ กระทบพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจากบรรดาผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ศาลยุติธรรมหน่วยงานราชการ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สถาบันการเงิน สำนักงานกฎหมายและหน่วยงานภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนากฎหมายให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของลูกหนี้ที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและบรรดาเจ้าหนี้เพื่อการบังคับใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนซึ่งเป็นกลุ่มผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้ได้รับประโยชน์จากกฎหมายดังกล่าว

๔. กรมบังคับคดีจะติดตามการดำเนินงานของคณะทำงานที่ ๑ อย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง เนื่องจากรัฐบาลได้ให้ความสำคัญในการส่งเสริมผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้า เพื่อให้ผู้ประกอบการ SMEs มีความเข้มแข็งและมีขีดความสามารถในการแข่งขันอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อรักษาเสถียรภาพระบบเศรษฐกิจของประเทศ โดยกรมบังคับคดีซึ่งเป็นผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๕๙ หมวด ๓/๒ กระบวนพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มาตรา ๙๐/๙๑ ถึงมาตรา ๙๐/๑๒๘ ซึ่งมีผลใช้บังคับแล้วตั้งแต่วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๙ อันเป็นกฎหมายที่เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ที่ประสบปัญหาขาดสภาพคล่องทางการเงินไม่สามารถชำระหนี้ได้ สามารถยื่นขอฟื้นฟูกิจการได้โดยไม่ต้องถูกบังคับคดียึดทรัพย์หรือต้องหยุดดำเนินกิจการ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการในประเด็นการพัฒนากฎหมายให้ได้มาตรฐานสากลโดยอาศัยการเทียบเคียงกับกฎหมายแม่แบบ และแนวทางการร่างกฎหมายซึ่งเป็นตัวชี้วัดในการจัดอันดับความน่าเชื่อถือของประเทศไทยและการจัดอันดับความยากง่ายในการประกอบธุรกิจ ดังนั้น การได้รับเงินงบประมาณสนับสนุน โดยดำเนินการบรรจุการประชุมดังกล่าวลงในแผนค่าของงบประมาณในการเดินทางไปประชุมราชการต่างประเทศของกรมบังคับคดี ทุกปีงบประมาณจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้เกิดการพัฒนากฎหมายดังกล่าวเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด อีกทั้งจะจัดให้มีการร่วมมือเชิงวิชาการและการปฏิบัติงานด้านกระบวนการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งจากภาครัฐและเอกชน เช่น ศาลล้มละลายกลาง สภานายความ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย สำนักงานนายความ สำนักงานกฎหมายต่าง ๆ เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดี เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจระหว่างกัน และเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนแนวคิดและข้อคิดเห็นต่อกฎหมาย กฎ ระเบียบ คำสั่ง เกี่ยวกับกระบวนการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ เพื่อลดข้อขัดข้องในทางปฏิบัติอันจะนำไปสู่การพัฒนากระบวนการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ไปในทิศทางเดียวกันทั้งระบบโดยจัดประชุมภายในหน่วยงานเพื่อสำรวจประเด็นปัญหาที่น่าสนใจต่อไป

นางสาวกรรณิ์ นันทกสิกร

นิติกรชำนาญการ กองพัฒนาระบบการบังคับคดี
และประเมินราคาทรัพย์

ผู้รายงาน